

való emelkedését. Az intézet tartalékai 1891-ben 245,964 frttal emelkedtek, tehát a társaság biztosítéki alapjai tőkében és tartalékokban 6.860,512 frt 29 krt tesznek. A későbbi években esedékes díjkötelezvények 7.554,261 forintot, az érvényben levő életbiztosítások tőkékben és járadékokban 18.773,835 forintot képviselnek.

A 65,003 forint tiszta nyereség hová fordítására nézve javasolja az igazgatóság: *a)* 17,760 frtot a kétes követelések tartalékának 50,000 frtra emelésére; *b)* 18,312 frtot a tőketartaléknak 170,000 frtra emelésére fordítani és *c)* 28,900 frtot új számlára átvinni, — ezen javaslatait azzal indokolván, hogy a tartalékok dus javadalmazása által az intézet belső megerősödésének előmozdításán tántorítlanul törekszik.

Az igazgatóság végül bejelenti, hogy báró Bánffy Dezső úr a magyar képviselőház elnökévé választatván, az intézet igazgatóságából kilépett.

A felolvasott felügyelő-bizottsági jelentés konstatálja, hogy a zárszámadások alapszabályszerűleg készültek. A közgyűlés a mérleget egyhangulag jóváhagyta és megadta a felmentvényt az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak. A megejtett választásoknál elnökké: Beniczky Ferencz úr ő nagyméltósága, az igazgatóság tagjaivá a kisorsolt dr. Basch Gyula, Strasser Sándor, Szokoly Gyula, dr. Tafler Pál és Wapler Károly urak, a felügyelő-bizottság tagjaivá Koppély Géza, Bohn Albert, dr. Dalnoky Béla, dr. Robitsek József és dr. Wellisz Vilmos urak ismét és mint új tag dr. Neményi Ambrus ur választattak. Végül a közgyűlés az igazgatóság indítványa szerint módosította az alapszabályokat.

A közgyűlés elé terjesztett jelentésből és zárszámadásokból meglegedéssel konstatáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton örvendetesen fejlődik és terjed, és hogy a szolid és takarékos üzletkezelés jövőben bizonyára még fényesebb eredményeket fog felmutatni.

## KÜLÖNFÉLÉK.

**Érdekes cégbejegyzési eset.** Ezen czim alatt közöltünk folyóiratunk 11-dik számában egy esetet, melyben a cégbejegyzést a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél egy kereskedő kérte, ki olvasni, írni nem tud, sőt névaláírását sem képes eszközölni, hanem a kérvényt is csak kézjegyével látta el. A törvényszék a cég bejegyzését elrendelte, a cégbiztos azonban felfolyamodással élt. Mi akkor azon álláspontunknak adtunk kifejezést, hogy a bejegyzés a kereskedelmi törvény értelmében meg nem engedhető, mindazáltal észszerűségi szempontból a kérdést úgy véltük megoldhatónak, hogy a cég tulaj-

donosa hasonló esetben cégvezető kirendelésére utasíttassék. A kir. tábla ez utóbbi nézetet tette magáévá, mert kimondotta, hogy folyamodó cégvezetőt tartozik bejelenteni, de rendelkezését *azon sajátságos sanctióval látta el, hogy a cégvezető bejelentésére 15 nap alatt, különbeni 50 frt bírság terhe mellett köteles.* Részünkről a bírság melletti kötelezésre a kereskedelmi törvényben alapot nem találunk, mert ez csak a cégbejegyzésre vonatkozó rendeletek meg nem tartása esetében (keresk. törv. 21. §) alkalmazható. Már pedig arra nézve, hogy a kereskedő cégvezetőt legyen köteles bejegyeztetni, a törvény intézkedést nem tartalmaz. De a kereskedő általánosságban észszerűleg nem is kötelezhető cégvezető kirendelésére. Az ítélet helyes formulázása tehát nézetünk szerint az lett volna, hogy folyamodó 15 nap alatt köteles cégvezetőt bejelenteni, *mert ellenkező esetben cége bejegyeztetni nem fog.* A cégvezető kirendelése ugyanis hasonló esetben a bejegyzésnek ugyan feltételét képezi, de az kényszer gyanánt bírság terhe mellett meg nem állapítható, mert az a kereskedőtől függ, vajjon bejegyzésre köteles tüzletet egyáltalában akar-e folytatni.

\*

**Eskü kivételének megtagadása.** Az ügyfél, kinek az eskü jogerősen oda ítéltetett, annak letétele végett jelentkezett egyik fővárosi járásbírósnál. Az eljáró bíró az eskü szövegét előtte fölolvasta és annak tartalmát neki megmagyarázta, mire az ügyfél egészen meglepetve kijelenti, hogy ő nem ezen, hanem egészen más ténykörülményekre kívánta az esküt letenni. Időközben megjelenik ügyvédje és miután vele négy szemközt értekezett, most már az eskü letételére késznek nyilatkozik. A bíróság azonban az adott körülmények közt az eskü kivételét megtagadta. Felfolyamodás folytán most az iratok a kir. táblához fognak felterjesztetni.

\*

**Vagyontalan fiatal ügyvéd.** Több évvel ezelőtt egy ügyvédjelölt egy vizsgáló bírónak sajtó útján elkövetett rágalmazása miatt sajtóbíróságilag elítéltetett. A szabadságbüntetést ki is állotta, azonban a kincstár által előlegezett és 2000 frtot meghaladó per- és raktartási költségeket lefizetni képes nem volt. Időközben az ügyvédjelöltreől fővárosi ügyvéd lett és mint ilyen, vagyontalanság czimén folyamodott az igazságügyministerhez a tetemes költségek elengedése iránt. Az igazságügyminister úr a kérvénynek helyt adott és e napokban az ügyészséget a költségek leiratására utasította. Mi ezen kérdésben csak azt incrimináljuk, hogyan lehet egy fiatal ügyvédnél, ki személyében bizonyos tőkét reprezentál és ki előtt még az egész jövő nyitva áll — a vagyontalanságot megállapítani és ezen czimen a kincstár terhére leírásokat eszközölni.

\*

**A soproni takarékpénztár** f. évi augusztus havában ünnepli meg fennállásának 50-ik évfordulóját és történetének megírásával folyóiratunk munkatársát, Dr. Berényi Pál kereskedelmi akadémiai tanárt bizta meg.

\*

A budapesti ügyvédi kamara titkárától vesszük a következő sorokat:

**A bűnügyi védelem** kérdésével foglalkozott legközelebb a budapesti ügyvédi kamara választmánya és elhatározta, hogy azon ügyvédek névsorát, kik a választmány tudomása szerint bűnügyi védelemmel foglalkoznak, a budapesti büntető törvényszék vezetőjével közli a czélből, hogy a védők ezek sorából, az igazságos és méltányos megosztás elvei szerint neveztesse ki. A választmány a törvényszék alelnökéhez küldött átiratában foglalkozik azon visszaélésekkel is, a melyek a kirendelések körül felmerülnek, s erre az alelnök ur figyelmét különösen felhívja és megkéri, hogy a kirendelések körül követett eljárás felett szigorú ellenőrzést gyakoroljon s netaláni tapasztalatairól, további erélyes eljárás végett a kamarát értesitse és saját hatáskörében is intézkedjék a tekintetben, hogy egyes ügyvédek előnyösítésének vagy mellőzésének, mely eddig szokásban volt, vége vessék. A kamara az egyes bűnügyi védelmi kirendeléseket szintén nyilvántartja s erről évi jelentésében említést tesz. A hivatalból való kirendeléseket az illető ügyvédeknek egyéb szegényvédelmeknél beszámítja. Miután pedig lehetséges, hogy a választmány által a büntető törvényszék vezetőjéhez átküldött listában nem foglaltatnak mindazok, kik bűnügyekben való kirendelésre reflektálnak, ennélfogva felhivatnak az illető kamarai tagok, hogy 15 nap alatt a kamara elnökségénél vagy titkáránál (VII. kerepesi-ut 8.) e czélből levelezőlap útján jelentkezzenek, hogy ezután a jelentkezőkkel kiegészített névsor, a budapesti kir. büntető törvényszék vezetőjével figyelembe vétel végett hivatalosan közölhető legyen.

## I R O D A L O M.

**Parisius L. és Crüger.** Formularbuch zum Reichsgesetz, betreffend „Die Erwerbs- und Wirthschafts-Genossenschaften“ vom 1. Mai 1889. Berlin, Guttentag 1892. Az új német szövetségi törvény gyakorlati alkalmazása rendkívüli nehézségekkel jár, mert egészen új bejegyzési rendszert állapított meg. Eme könyv czélját ezen nehézségek eloszlátása képezi, amennyiben 19 fejezetben leírja azon tárgyakat, melyek a lajstromot vezető bíróságok működési körét képezik. Aki tehát a német új szövetségi intézménnyel megismerkedni akar, ezen könyvben jó utmutatóra talál.

\*

**Beneke M.:** „Der Ristorno in der Seeversicherung.“ Berlin, Mayer und Müller 1892. Az első szakasz a ristorno fogalmát, lényegét és eseteit tárgyalja, a második szakasz a ristorno történeti fejlődését tárgyalja Olaszországban, Spanyolországban, Németalföldön és az északi tengeri jogokban, a harmadik szakasz a ristorno-díjakat tárgyalja.